

Einde van de Zeelandbrug

Duikstek de Zeelandbrug gaat op de schop. Alles wat wij kennen van onze duikstek zal als Pompei bedolven worden met staal- en fosforforsslakken uit gloeiende fabrieksovens. Zo, dat is er uit.

Het is maar net hoe je het vertelt, maar dit is wat er gaat gebeuren in het kader van de vooroververdediging. Volgend jaar juni al. Het had nog eerder kunnen beginnen, maar Rijkswaterstaat was zo attent met het Sepiaproject rekening te houden. Ze stuurden ons een officiële brief om daarmee een dialoog met duikers te beginnen. Over wat onze ideeën zijn over herinrichting na de (buiten kijf zeer belangrijke) werkzaamheden ter verdediging van ons fantastische

Zeeland. Aangezien op Duikforum.nl graag gediscussieerd en gefilosofeerd wordt, opende ik hierop een lijntje. Er werd driftig gereageerd. De belangrijke vraag is niet óf de dijk aangepakt moet worden, dat willen we allemaal, maar hoe? De vraag hoe... Goeie vraag! Stel nou eens dat je het echt voor het zeggen hebt. Wel, het puikje vrienden en bekenden met wie ik erover gebrainstorm heb, heeft het voor het zeggen. Ons clubje bestaat uit een bioloog, ecooloog, waterschapdeskundige en een

heleboel redelijk gekke onderwaternatuurminnaars. Dus ik waarschuw vooraf, dit is vrijdenken! Daar werd om verzocht. Hier volgen wat goede en misschien gekke ideeën.

Diversiteit

Wat de Zeelandbrug nu is, moeten we opnieuw realiseren: een uniek duikstek, net als overigens alle andere duikstekken. De Zeelandbrug staat bekend om haar grote biodiversiteit. Dat heeft iets te maken met het getijdewater dat iedere dag tot aan de noordkant van de brug komt. Daarachter ligt het iets minder rijke zeewater.

Alle, zeker voor ons duikers, opvallende dieren komen op en rond de Zeelandbrug voor. Talloze slakkensoorten zijn er gespot, heel veel anemoonsoorten, wieren, hydroidpoliepen en bescheiden ook de botrylloïdus. Vergeet ik haast de sepias. En de pijlinktvisen, sepiola's, snotolven, slakdolven, botervissen, donderpadden, ponen, harnasmannetjes, de vele kreeften, kreeftachtigen, noorzeekrabben en krabachtigen. Deze hebben allemaal voor de Zeelandbrug gekozen om verschillende redenen. Het hardsubstraat, Zeeuwse rotsen en gesteenten, zorgt voor woningen, schuilplaatsen en vaste ondergrond.

Net als slijk en klei voor slikanemonen, kokerwormen, wenteltrappen, wulken, gedoornde hartschelpen, wijde mantels... Als ik erover nadenk word ik toch wel...

Bouwwerken

Ook de bouwwerken aan de oostkant van de Zeelandbrug moeten opnieuw geplaatst worden

Graafwerkzaamheden - Kokerwormen bevolken de slikbodem en kreeften graven er holen in.

Het plan

In de brief stond plechtig dat de Oosterschelde een morfologisch dynamisch gebied is; het is aan erosie en verandering onderhevig. Dat moeten we accepteren en dat moeten we ook hopen, want dat is er juist zo mooi aan. Maar wat is nu goed voor de natuur, goed voor de stevigheid van de dijk en goed voor de genietende duiker? Op die drie poten moet het plan komen te staan.

1 De stevigheid is voor Rijkswaterstaat, maar dan vind ik wel dat ze moeten afzien van die goedkope staal- en fosforforsslakken. Natuurpark Oosterschelde verdient beter. Die slakken zijn binnen de milieunormen, maar of er wat op groeit? Het lijkt ons sterk. **2** De vorm van de dijk is in principe bepaald door deskundigen, maar hopelijk is het uitvoerbaar of toegestaan om wat grilligheid aan de dijk toe te voegen. Een welving, een stukje onderbreking in de schuimte. Alsjeblieft geen strakke dijk van begin tot eind.

Het nut van grillig is, naast mooi, dat ook luwtes en stroomversnellingen hierdoor ontstaan. En daar reageren dieren zeker op. Het zijn bijvoorbeeld plaatsen waar slakdolven graag hun eitjes situeren. Op sommige plekken, dus niet langs de ganse dijk, moeten grote rotsen met wat kleinere gestort worden. Dit betekent voor Rijkswaterstaat extra kosten, maar hopelijk kan het toch. Anders moeten duikers zelf maar een steentje bijdragen, vind je ook niet? Ik vroeg Rijkswaterstaat ook of er niet een flinke partij slijk kan worden afgescheept. Het kan tijdelijk bij de tweede pijler geparkeerd worden en nadien teruggelegd, zoals bij plaggen. Zo kan de biologisch rijke bodem min of meer worden bewaard. Volgens hen was het probleem dat de slijk dan onderzocht moest worden op verontreiniging. Ja, lach er maar om. Ik vertrouw er op dat we daar uitkomen.

3 Het wildste idee, dat niet alleen ik, maar

» Alle, zeker voor ons duikers, opvallende dieren komen op en rond de Zeelandbrug voor.

vast velen hebben, is: kan er niet een mooi wrakje van twintig meter lengte op de nog slechts flauw schuin oplopende dijk worden neergezet? Evert, die daar zijn mosselperceel heeft, kan toch niets aanvragen op zo'n gestorte dijk. Hopelijk vind hij dit geen bezwaar, het gebied is tenslotte zijn werk-vloer. Misschien kan er nu over gepraat worden? Want nu is de tijd aangebroken voor een totale herziening, een revolutie. Niet fijn, maar misschien komt er in de toekomst iets fantastisch uit voort. Nationaal Park Oosterschelde, de natuur zelf, verdient dit. De dijken hebben dit nodig. En een duikersdroom kan uitkomen.